

Số: 450 /PGDDĐT-NV
V/v hướng dẫn thực hiện chương trình
giáo dục phổ thông hiện hành
theo định hướng phát triển năng lực và
phẩm chất học sinh từ năm học 2019-2020

Sa Đéc, ngày 29 tháng 8 năm 2019

Kính gửi: Hiệu trưởng các trường THCS

Căn cứ Công văn số 1140/SGDDĐT-GDTrH-TX&CN ngày 27/8/2019 của Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) về việc hướng dẫn thực hiện chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) hiện hành theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất cho học sinh từ năm học 2019-2020;

Phòng GDĐT hướng dẫn các đơn vị thực hiện chương trình giáo dục phổ thông hiện hành theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất học sinh từ năm học 2019-2020 với các nội dung như sau:

I. Xây dựng kế hoạch giáo dục nhà trường

1. Sắp xếp lại chương trình, xây dựng chủ đề/chuyên đề dạy học

Hiệu trưởng các trường THCS tiếp tục tiến hành triển khai, chỉ đạo xây dựng lại phân phối chương trình (PPCT) cho phù hợp với trình độ học sinh và điều kiện nhà trường ở **tất cả các môn học của các khối lớp**, trong khuôn khổ từng đề mục (thuộc một đơn vị bài học), giữa các đề mục với nhau, bài học (gồm nhiều đề mục liên quan), học kì hoặc cả năm học, trên cơ sở những định hướng như sau:

- Tiếp tục rà soát nội dung dạy học trong sách giáo khoa (SGK) hiện hành, tinh giản những nội dung dạy học vượt quá mức độ cần đạt về kiến thức, kĩ năng; điều chỉnh để tránh trùng lặp trong từng môn học, giữa các môn cùng khối lớp, hoạt động giáo dục; bổ sung, cập nhật những thông tin mới phù hợp thay cho những thông tin cũ, lạc hậu; không dạy những nội dung, bài tập, câu hỏi trong SGK vượt quá mức độ cần đạt về kiến thức, kĩ năng của chương trình GDPT hiện hành.

- Trong một môn học của một khối lớp, có thể dịch chuyên, sắp xếp lại trình tự các chương/bài trong một học kì hoặc cả năm học cho phù hợp; có thể thay đổi thời lượng dành cho các chương/bài, trên cơ sở không thay đổi tổng số tiết so với quy định trong chương trình hiện hành. PPCT mới có sự dịch chuyên, sắp xếp lại trình tự các chương/bài giữa hai học kì, thì môn học đó sẽ thực hiện kiểm tra, đánh giá theo đề của đơn vị; những môn học còn lại vẫn thực hiện kiểm tra, đánh giá theo quy định hiện hành.

- Trong một môn học của từng khối lớp, giữa những chương/bài học có nội dung trùng lặp hoặc liên quan với nhau thì xây dựng thành các chủ đề/chuyên đề dạy học. Mỗi chủ đề/chuyên đề có thời lượng từ 2 tiết trở lên. Tùy vào nội dung chương trình mà các tổ bộ môn quyết định biên soạn bao nhiêu chủ đề/chuyên đề nhưng **mỗi học kì phải thực hiện ít nhất 01 chủ đề/chuyên đề**, đáp ứng được tính

thực tiễn, khả thi và hiệu quả. Hằng năm cần rà soát, để điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện.

- Khi soạn giảng chủ đề/chuyên đề, giáo viên tham khảo quy trình thiết kế giáo án tại *Phụ lục 1*.

*** Riêng môn tiếng Anh**

- Trong mỗi đề mục (bài dạy kỹ năng và ngôn ngữ) của mỗi đơn vị bài học trong SGK, giáo viên có thể lựa chọn, bổ sung, điều chỉnh các hoạt động và các dạng bài tập trong SGK sao cho phù hợp với trình độ học sinh và đảm bảo thời gian của một tiết dạy. Giáo viên không nhất thiết phải thực hiện hết các hoạt động, các dạng bài tập có sẵn được thiết kế trong SGK. Trong một đơn vị bài học (unit) có thể chuyển đổi thứ tự dạy của các đề mục hoặc kết hợp nội dung dạy của mỗi đề mục nhưng vẫn đảm bảo tổng số tiết của một đơn vị bài học. PPCT (tự chọn, tăng tiết hoặc bám sát) cần lồng ghép các tiết phát triển 04 kỹ năng: nghe, nói, đọc và viết thay vì chỉ có kiến thức ngôn ngữ để rèn luyện và cho học sinh làm quen theo các dạng bài tập trong cấu trúc bài kiểm tra thường xuyên và định kỳ; các lớp đầu cấp cần có các tiết luyện học sinh cách xác định từ loại (part of speech), viết câu đơn, câu ghép và câu phức trước khi giảng dạy học sinh cách viết đoạn.

- PPCT dạy chính khóa phải có tiết cho học sinh trình bày tiết dự án (Project) trên lớp sau mỗi đơn vị bài học. Mỗi tiết trình bày dự án (Project) trên lớp được tính là các chuyên đề dạy học sau mỗi chủ đề của từng đơn vị bài học.

II. Đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học

1. Thiết kế tiến trình dạy học

Trừ bộ môn tiếng Anh và các môn năng khiếu thực hiện soạn giảng theo phương pháp của bộ môn. Đối với các môn còn lại, thực hiện như sau:

- Thiết kế tiến trình dạy học (giáo án mới) của từng bài học riêng lẻ hoặc chủ đề/chuyên đề cần thực hiện theo hướng tổ chức các hoạt động (*hoạt động khởi động; hoạt động hình thành kiến thức; hoạt động luyện tập; hoạt động vận dụng và mở rộng*). **Mỗi môn học, trong từng học kỳ giáo viên thực hiện soạn giảng ít nhất 20% giáo án mới trên tổng số tiết theo PPCT (chia đều cho các khối lớp nếu dạy nhiều khối). Đồng thời, số giáo án mới này phải được sử dụng để giảng dạy cho tất cả các lớp do giáo viên phụ trách.**

- Tùy theo đặc trưng môn học, nội dung dạy học, đặc điểm và trình độ học sinh của mỗi khối lớp, giáo viên cần có sự linh hoạt, chủ động, không khuôn mẫu, cứng nhắc nhưng phải đảm bảo theo yêu cầu của chuẩn kiến thức, kỹ năng và thể hiện đầy đủ nội dung các hoạt động.

- Đối với các giáo án đã thiết kế theo các hoạt động, giáo viên không cần phải soạn lại, chỉ rà soát điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện cho phù hợp với từng năm học.

- Khi thiết kế tiến trình dạy học, giáo viên tham khảo *Phụ lục 2*.

2. Phương pháp, hình thức tổ chức dạy học

- Từ các phương pháp giáo dục, hình thức tổ chức dạy học đã triển khai như: dạy học gắn với sản xuất kinh doanh, dạy học dự án, dạy học thông qua di sản, dạy học trải nghiệm sáng tạo, tích hợp, liên môn, giáo dục STEM,... việc đổi mới phương pháp dạy học được thực hiện trên cơ sở phân hóa đối tượng, loại hình năng lực và phẩm chất cần phát triển ở học sinh, ***mỗi đơn vị cần lựa chọn ít nhất một hình thức tổ chức dạy học phù hợp***, có đánh giá kết quả đầu ra của hình thức được lựa chọn.

- Tăng cường dành thời lượng để tổ chức cho học sinh tham gia các hoạt động trải nghiệm sáng tạo, vận dụng kiến thức liên môn vào giải quyết các vấn đề thực tiễn theo Công văn số 675/PGDĐT-NV ngày 28/8/2017 của Phòng GDĐT về việc thực hiện tích hợp nội dung giáo dục vào các môn học ở trường trung học từ năm học 2017-2018.

- Chú trọng rèn luyện cho học sinh phương pháp tự học, tự nghiên cứu SGK để tiếp nhận và vận dụng kiến thức mới thông qua giải quyết nhiệm vụ học tập đặt ra trong bài học; dành nhiều thời gian trên lớp cho học sinh luyện tập, thực hành, trình bày, thảo luận, bảo vệ kết quả học tập của mình; giáo viên tổng hợp, nhận xét, đánh giá, kết luận để học sinh tiếp nhận và vận dụng. Ngoài việc tổ chức cho học sinh thực hiện các nhiệm vụ học tập ở trên lớp, cần coi trọng giao nhiệm vụ và hướng dẫn học sinh học tập ở nhà.

III. Kiểm tra, đánh giá, xếp loại học sinh

1. Kiểm tra, đánh giá

Đối với môn tiếng Anh thực hiện theo các văn bản hướng dẫn kiểm tra đánh giá còn hiệu lực của bộ môn; các môn năng khiếu được lựa chọn hình thức phù hợp với đặc thù bộ môn; các môn còn lại thực hiện theo các nội dung hướng dẫn sau:

1.1. Kiểm tra miệng

- Giáo viên cần đa dạng các hình thức kiểm tra đánh giá sao cho đạt hiệu quả, có ý nghĩa giáo dục cao nhất và phát huy được năng lực của học sinh (vấn đáp; trình bày, thuyết trình, trình bày các biểu bảng, hình ảnh; xử lý tình huống, báo cáo dự án, mô phỏng, đóng vai, ...) nhất là các môn khoa học xã hội; kiểm tra miệng có thể thực hiện kiểm tra từng cá nhân, cặp, hoặc nhóm,....

- Việc kiểm tra miệng có thể diễn ra trong suốt quá trình dạy học. Giáo viên linh động đặt câu hỏi trong quá trình dạy học, học sinh trao đổi thảo luận, trả lời, giáo viên tổng hợp, đánh giá và *có thể cho điểm (kiểm tra miệng) nếu thấy phù hợp*.

- Tạo cơ hội cho nhiều học sinh có điều kiện được kiểm tra, thể hiện được năng lực; tạo cho mỗi học sinh có nhiều cơ hội cải thiện kết quả kiểm tra; tránh gây áp lực, hoặc gọi học sinh lên bảng để tra khảo nội dung bài đã học.

1.2. Kiểm tra viết dưới 1 tiết

Chọn một trong 2 hình thức: Tự luận hoặc trắc nghiệm khách quan tùy thuộc vào đặc thù bộ môn; *có thể vận dụng hình thức kiểm tra đánh giá ở mục 1.1 sao cho hiệu quả, phát huy được năng lực của học sinh và có ý nghĩa giáo dục cao nhất; đồng thời có sự phân hóa ở các mức độ nhận biết, thông hiểu, vận dụng và*

vận dụng cao (không cần xây dựng ma trận).

1.3. Kiểm tra viết từ 1 tiết trở lên

- Mức độ phân hóa: 30% Nhận biết, 40% thông hiểu, 20% vận dụng, 10% vận dụng cao.

- Hình thức: Chọn một trong các hình thức: tự luận hoặc trắc nghiệm khách quan hoặc kết hợp cả hai.

1.4. Kiểm tra thực hành

- Đánh giá bài thực hành của học sinh bao gồm 2 phần:

+ Phần đánh giá kỹ năng thực hành, kết quả thực hành.

+ Phần đánh giá báo cáo thực hành (tường trình thí nghiệm).

- Điểm của bài thực hành bằng trung bình cộng điểm của hai phần trên.

1.5. Kiểm tra học kì

- Mức độ phân hóa: 30% Nhận biết, 40% thông hiểu, 20% vận dụng, 10% vận dụng cao.

- Hình thức kiểm tra từ khối 6 đến khối 9: 100% tự luận.

1.6. Các lưu ý

- Đề kiểm tra theo hình thức tự luận phải gồm nhiều câu hỏi nhỏ.

- Đánh giá thông qua các bài kiểm tra; bên cạnh điểm số phải có nội dung nhận xét về ưu điểm, khuyết điểm và lời động viên chỉ dẫn học sinh học tốt hơn nữa; Giáo viên phải phân tích kết quả kiểm tra, đánh giá, qua đó điều chỉnh hoạt động giảng dạy và học tập; Kiểm tra, đánh giá học sinh phải đảm bảo tính công bằng, tính toàn diện, tính công khai, tính giáo dục và tính phát triển.

- Đánh giá quá trình; đánh giá trên lớp; đánh giá bằng hồ sơ; đánh giá bằng nhận xét; tăng cường hình thức đánh giá thông qua sản phẩm dự án; bài thuyết trình; kết hợp kết quả đánh giá trong quá trình giáo dục và đánh giá tổng kết cuối học kì, cuối năm học.

- Việc kiểm tra, đánh giá không chỉ tập trung việc xem kiến thức học sinh đã học được, mà quan trọng hơn là cách học, cách vận dụng những kiến thức đã học để giải quyết những vấn đề phát sinh trong thực tiễn của học sinh. **Nội dung vận dụng kiến thức để giải quyết vấn đề thực tiễn chiếm ít nhất 20% điểm số trong bài kiểm tra từ 1 tiết trở lên và kiểm tra học kì;** Các hình thức kiểm tra, đánh giá phải hướng tới việc phát triển năng lực của học sinh; coi trọng đánh giá để giúp đỡ học sinh về phương pháp học tập, động viên sự cố gắng, hứng thú học tập của các em trong quá trình dạy học.

- Đối với đề kiểm tra, ma trận và đáp án chi tiết của các đề kiểm tra định kì và học kì giáo viên in, kẹp vào trong giáo án theo đúng trình tự của tiến trình thực hiện chương trình (nếu đề kiểm tra học kì do trường, Phòng GDĐT, Sở GDĐT ra đề thì giáo viên có thể sử dụng bản photo để kẹp vào trong giáo án).

- Từng bước vận dụng cách đánh giá PISA vào trong quá trình kiểm tra, đánh giá học sinh.

2. Xếp loại học sinh: Thực hiện theo đúng quy định hiện hành, *không xếp thứ tự học sinh theo điểm số trung bình.*

IV. Công tác quản lý hoạt động dạy học, giáo dục

- Hiệu trưởng các đơn vị xem xét, góp ý kế hoạch giáo dục của nhà trường/tổ chuyên môn để thống nhất trong quản lý, chỉ đạo thực hiện chương trình GDPT hiện hành; theo dõi, giám sát quá trình thực hiện kế hoạch giáo dục; quản lý hoạt động dạy học, giáo dục theo các quy định hiện hành; chú trọng các biện pháp nhằm tạo điều kiện thuận lợi và khuyến khích, tạo động lực cho giáo viên tích cực, chủ động, sáng tạo trong việc thực hiện kế hoạch giáo dục.

- Tập trung đổi mới sinh hoạt chuyên môn của tổ chuyên môn dựa trên nghiên cứu bài học. Tăng cường các hoạt động dự giờ, rút kinh nghiệm để hoàn thiện từng bước cấu trúc nội dung, kế hoạch dạy học các môn học, hoạt động giáo dục; phương pháp, hình thức tổ chức dạy học và kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của học sinh theo định hướng phát triển năng lực, phẩm chất học sinh. Chú trọng các hoạt động trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm về xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường thông qua hội nghị, hội thảo, học tập, giao lưu giữa các cụm trường,

- Các hoạt động chỉ đạo, kiểm tra của đơn vị phải dựa trên kế hoạch giáo dục của nhà trường/tổ chuyên môn.

* **Lưu ý:** Công văn này thay thế Công văn số 959/PGDDĐT-NV ngày 11/11/2014 về việc thực hiện kiểm tra đánh giá học sinh theo định hướng phát triển năng lực từ năm học 2014-2015 của Phòng GDĐT (Công văn số 1525/SGDDĐT-GDTrH ngày 27/10/2014 về việc thực hiện kiểm tra, đánh giá học sinh theo định hướng phát triển năng lực cấp trung học từ năm học 2014-2015 và Công văn số 87/SGDDĐT-GDTrH ngày 18/01/2016 về việc thông tin thêm về Công văn số 1525/SGDDĐT-GDTrH ngày 27/10/2014).

Phòng GDĐT yêu cầu Hiệu trưởng các đơn vị triển khai thực hiện nghiêm túc, có trách nhiệm các nội dung trên. Trong quá trình thực hiện, nếu có khó khăn cần báo cáo kịp thời về Phòng GDĐT (*qua thầy Khanh*) để được hướng dẫn./.

Nơi nhận:

- Như trên (để thực hiện);
- Lãnh đạo Phòng GDĐT;
- Lưu: VT, NV.

TRƯỞNG PHÒNG

Phụ lục 1: Quy trình thiết kế giáo án theo chủ đề/chuyên đề

Bước 1: Xác định vấn đề cần giải quyết trong bài học

Bước 2: Xây dựng nội dung chủ đề/chuyên đề bài học

Bước 3: Xác định mục tiêu bài học

- Kiến thức
- Kỹ năng
- Thái độ
- Các phẩm chất, năng lực hình thành cho học sinh

Bước 4: Xác định và mô tả mức độ yêu cầu (nhận biết, thông hiểu, vận dụng, vận dụng cao) của mỗi loại câu hỏi/bài tập có thể sử dụng để kiểm tra, đánh giá phẩm chất và năng lực học sinh trong dạy học

Bước 5: Biên soạn các câu hỏi/bài tập cụ thể theo các mức độ yêu cầu đã mô tả

Bước 6: Thiết kế tiến trình dạy học

1. Hoạt động khởi động

- Mục tiêu
- Phương thức tổ chức hoạt động
- Kết quả mong đợi từ hoạt động

2. Hoạt động hình thành kiến thức

TG	Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung cần đạt
	<i>Hoạt động 1. (Tên hoạt động: VD: Tìm hiểu khái niệm A)</i> - Mục tiêu: - Phương thức tổ chức hoạt động: - Sản phẩm mong đợi:	
	<i>Hoạt động 2. (Tên hoạt động)</i> - Mục tiêu: - Phương thức tổ chức hoạt động: - Sản phẩm mong đợi:	
	<i>Hoạt động (n). (Tên hoạt động)</i> - Mục tiêu: - Phương thức tổ chức hoạt động: - Sản phẩm mong đợi:	

3. Hoạt động luyện tập

- Mục tiêu
- Phương thức tổ chức hoạt động
- Kết quả mong đợi

4. Hoạt động vận dụng và mở rộng

- Mục tiêu
- Phương thức tổ chức hoạt động
- Kết quả mong đợi

Phụ lục 2: Thiết kế tiến trình dạy học đối với từng bài riêng lẻ

BÀI:

I. Mục tiêu

1. Kiến thức
2. Kỹ năng
3. Thái độ

II. Những năng lực có thể phát triển ở học sinh

III. Phương pháp và kỹ thuật dạy học có thể sử dụng

IV. Phương tiện dạy học

V. Tổ chức các hoạt động học của học sinh

1. Hoạt động khởi động

- Mục tiêu
- Phương thức tổ chức hoạt động
- Kết quả mong đợi từ hoạt động

2. Hoạt động hình thành kiến thức

TG	Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung cần đạt
	<i>Hoạt động 1. (Tên hoạt động: VD: Tìm hiểu khái niệm A)</i> - Mục tiêu: - Phương thức tổ chức hoạt động: - Sản phẩm mong đợi:	
	<i>Hoạt động 2. (Tên hoạt động)</i> - Mục tiêu: - Phương thức tổ chức hoạt động: - Sản phẩm mong đợi:	
	<i>Hoạt động (n). (Tên hoạt động)</i> - Mục tiêu: - Phương thức tổ chức hoạt động: - Sản phẩm mong đợi:	

3. Hoạt động luyện tập

- Mục tiêu
- Phương thức tổ chức hoạt động
- Kết quả mong đợi

4. Hoạt động vận dụng và mở rộng

- Mục tiêu
- Phương thức tổ chức hoạt động
- Kết quả mong đợi